

”Antoisaa, mutta työläämpää kuin perinteinen” – Onko verkkokurssisi mitoitus kohdallaan?

TieVie-asiantuntijakoulutus
Pedagoginen muutos –seminaari Helsingissä
27.-28.10.2005

Tommi Haapaniemi ja Kirsi Levänen

Esityksen sisältö

- § Mitoituksen periaatteita
- § Kokemuksia verkko-opetuksen ja –opiskelun mitoittamisesta
- § Mitoitushankkeet – VerMit ja KoMiTi
- § Mitoitusrubriikki

Aika

- § on oppimisen laatutekijä ja välttämätön edellytys oppimiselle
- § tarvitaan ennen kaikkea ajattelemiseen
 - Ü esim. lukeminen, tehtävien tekeminen ja kirjoittaminen ovat ajattelun apuvälineitä
- § ajattelun voi tehdä vain opiskelija itse, joten hän tarvitsee aikaa itsenäiseen työhön
- § opettaja ohjaa opiskelijan työskentelyä ajan avulla
- § opiskelijan ajantarve yksilöllistä, mutta opintoja ei voi mitoittaa yksilöllisesti

Mitoittaminen

- § oikean aikamäärän varaamista opiskelijalle
- § ajan tarve riippuu paljon opiskelijan omista valmiuksista, tottumuksista ja tavoitteista
- § mutta myös opetuksen ja ohjauksen laadusta
- § kategorinen arviointivirhe
 - Ü ajankäytön tarve tulee arvioida oppimiseen vaadittavan ajan perusteella, ei kurssin suorittamiseen käytetyn ajan perusteella

Mitoituksen tavoite

*"Opetuksen näkökannalta opiskelijan ajan tarve on arvioitava aina **ymmärtävän oppimisen näkökulmasta**. Mitään opetukseen sisällytettävää opintokokonaisuutta tai opintojaksoa ei tule mitoittaa siltä pohjalta, että se saadaan suorittaa asioita oppimatta. Korkeimman opetuksen tehtävä ei voi olla pinnallisen oppimisen tavoittelu tai oppimattomuuden edesauttaminen."*

Karjalainen, Alha & Jutila 2003

Miksi mitoitetaan?

- § mitoittamisella luodaan oppimisen edellytykset
- § opintojen oikea mitoitus liittyy myös opiskelijan oikeusturvaan ja edunvalvontaan
 - Üopintotuki
 - Ütutkintojen samanarvoisuus
- § virtuaalisuuden harha
 - Üopiskeluun käytettävä aika ei näy lukujärjestyksissä

Ovatko virheet sallittuja?

KYLLÄ!

”Mitoitusvirhe on sallittua tehdä **vain positiiviseen suuntaan**, jolloin aikaa varataan hieman yli todellisen tarpeen.”

Karjalainen, Alha & Jutila 2003

Verkko-opintojen mitoittaminen

- § mitoittamisen peruskysymykset samoja
- § erityispiirteitä, jotka on syytä huomioida

Mikä verkko-opiskelussa vie aikaa?

- § Käytettävät laitteet, oppimisympäristöt ja ohjelmistot
- § Työskentelymuoto ja -tapa
- § Oman työn aikatauluttaminen
- § Verkkotyöskentelyssä tarvittavat vuorovaikutustaidot
- § Ryhmäytyminen
- § Kirjoittamalla kommunikointi
- § Materiaalin löytäminen ("hukkatyö")
- § Työtilojen ja laitteiden saavutettavuus, tekninen käytettävyys
- § Tekniset ongelmat (laiteongelmat, verkkoyhteydet jne.)

Tutkittua tietoa ajasta 1/3

Laadukas oppiminen verkossa – opettajien ja opiskelijoiden kokemukset

§ ajanhallinta ja käytettävyysongelmat tärkeimmät verkko-opiskelua ja oppimista estävät tekijät opettajien mielestä

§ opettajat arvioivat opiskelijoiden ajanhallinnan vaikeudet tilastollisesti merkitsevästi suuremmiksi kuin opiskelijat itse arvioivat

Nevgi & Juntunen 2005

Tutkittua tietoa ajasta 2/3

Verkko-opetuksen edut ja haitat opettajien ja opiskelijoiden arvioimina

Opettajien epäonnistumisen kokemukset verkko-opetuksessa

§ aikataulutuksen epäonnistuminen

Üvaikeus arvioida etukäteen kurssin vaatimaa työmäärää

Üvaikeus suunnitella aikataulua

Nevgi & Rouvinen 2005

Tutkittua tietoa ajasta 3/3

Opiskelijoiden epäonnistumisen kokemukset
verkko-opiskelussa

§ aikataulutuksen ongelmat

Ükurssin työmäärä suhteessa käytettävissä olevaan
aikaan

Üaikataulujen venyminen

Nevgi & Rouvinen 2005

Onnistuneen mitoituksen käytäntöjä

- § Työmäärä näkyväksi mitoittamalla eri työvaiheet konkreettiseksi ajaksi tai opintopisteiksi
- § Verkkotyöskentelyn ja lähitapaamisten rytmittäminen
- § Ajankäytön ohjaus
 - Ü Ajankäytön hallintaa voi harjoitella esim. oppimispäiväkirjan avulla

Opiskeluun käytetyn ajan seuraaminen hyödyllistä

- **2003 ajankäytön seurannassa olleet 1.vsk:n opiskelijat saivat keskimäärin 2,9 ov enemmän opintoviikkoja kuin vastaavat muut 1 vsk:n opiskelijat.**
- **Toisena lukuvuonna nämä opiskelijat saivat keskimäärin 9,5 opintoviikkoa enemmän kuin muut vastaavat opiskelijat.**
- **Näyttäisi siltä, että oman ajankäytön seuranta 1.vsk:lla auttaa opiskelijoita saamaan nopeammin opintoviikkoja sekä ensimmäisellä että toisella vuosikurssilla.**
- **Vastaavaa havaintoa ei voitu huomata 3 vsk:n opiskelijoilla (Jutila 2005)**

Kuva Jukka Savilampi

Opiskelijan ajankäytön seuranta

Opiskelijat

- Tiedostaneet opiskelutekniikkansa
- Saaneet enemmän opintoviikkoja
- Saaneet enemmän ohjausta

Osasto

- Saanut todellista tietoa opiskelusta ja opiskelun pullonkauloista
- Osannut kohdentaa toimenpiteitä. Esimerkiksi matematiikan, fysiikan + muiden kurssien ainetuutorointia. à

Opiskelijan ajankäytön hallinta ja ohjaus:

http://www.ttk oulu.fi/opetuksen_kehittaminen/tuutorointi/Tuutorointi.htm

Verkko-opintojen mitoitus (VerMit)

§ Yhteistyössä Kuopion yliopisto ja Savonia ammattikorkeakoulu, KKA arviointituki

§ verkko-opintojen mitoittamisen ja kuormittavuuden arvioinnin perusteet ja menetelmät

Üverkko-opiskelumuodot

Ümitoituksen arviointikriteeristö (arviointikehikko/matriisi)

Ükäytäntöjen kuvailu, vertailu ja kehittäminen verkko-opettajien ja opiskelijoiden yhteistyönä

Ükehittää opiskelijoiden ajankäytön ohjausta ja opintojen suunnittelua

Verkko-opiskelun kompetenssit, mitoitus ja tilastointi (KoMiTi)

§ OPM virtuaaliyliopistohanke 2006-2007

§ Kuopion yliopisto, Turun yliopisto,
Oppimiskeskus Tritonia (Vaasan yliopisto,
Hanken, Åbo Akademi/Vaasa)

Verkko-opintojen mitoitusrubriikin tavoitteena

Monimutkaisten ja suurelta osin subjektiivisten verkko-opiskelun mitoituserusteiden ja opiskelijan kuormituksen arviointikriteerien muuntaminen verkko-opetuksen mitoitustaulukoksi

- > ydinainesanalyysi
- > oppimisen tavoitteet ja taso
- > opiskelumenetelmät
- > ajankäytön seuranta
- > ...

- lisää mitoituksen objektiivisuutta
- selkiyttää opetussuunnittelua
- parantaa opiskelijan ohjausta
- parantaa opiskelijan ajanhallintaa
- ...
- ...

Mitoitusrubriikki verkkokurssilla

Siis, mitä opiskelija tekee ?

Orientoituu

Ohjeet
Sisältö,
tavoitteet ja
oppimistehtävät
Omat tavoitteet
Aikataulu
Ohjelmistot
Oppimisalusta
Ryhmäytyminen

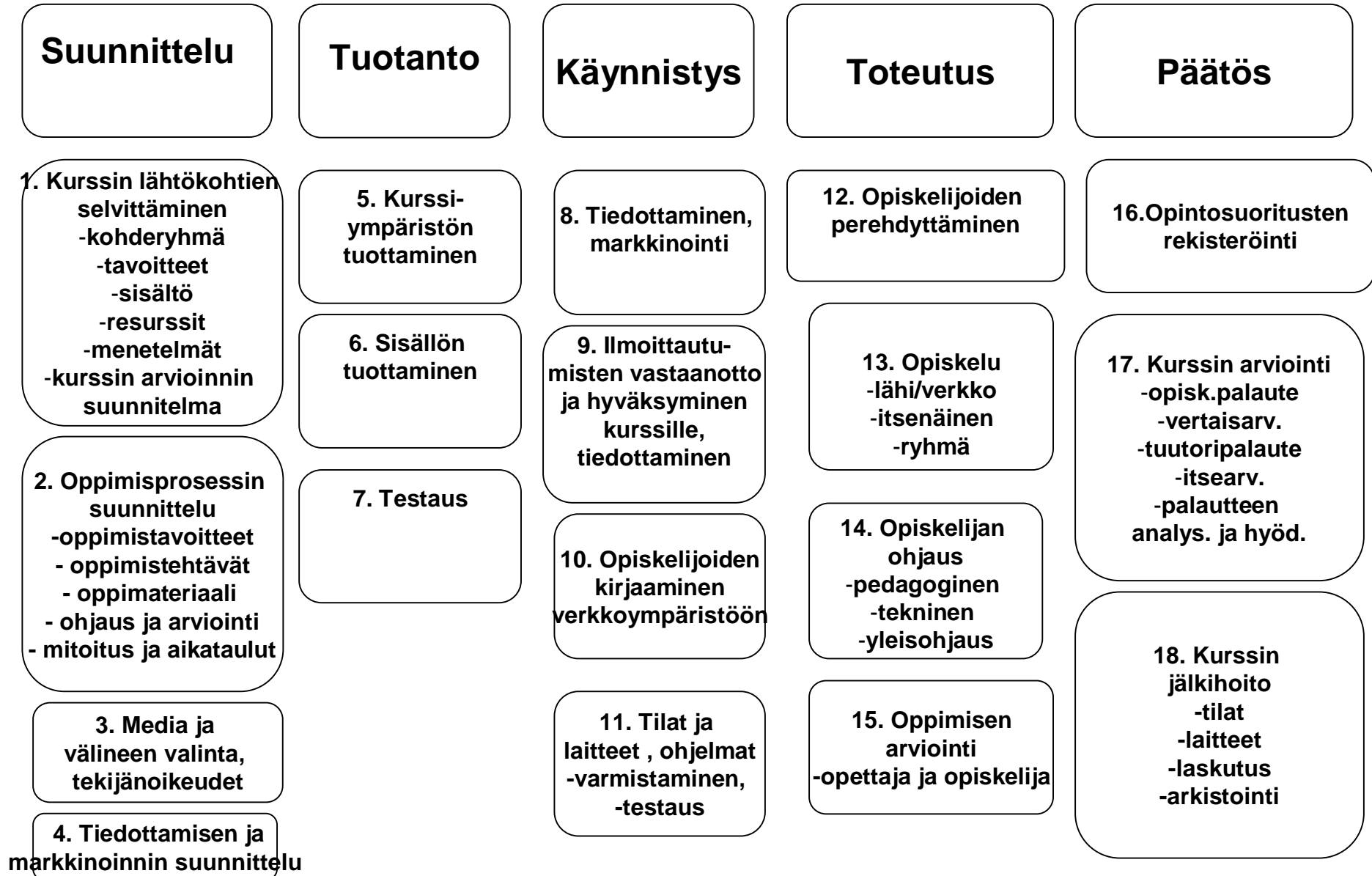
Rakentaa tietoa

Oppimistehtävät ja keskustelu
Tiedon haku
Oppimateriaaliin perehtyminen
Oleellisen tiedon omaksuminen
Kirjoittaminen
Kurssitovereiden tuotoksiin,
ajatteluun perehtyminen
Palautteen antaminen
Saadun palautteen prosessointi
ja hyödyntäminen

Arvioi

Itsearviointi
Vertaisarviointi
Tentti
Kurssipalaute

Verkkokurssi / VOPLA-ryhmä 13.1.2005

Orienteituminen

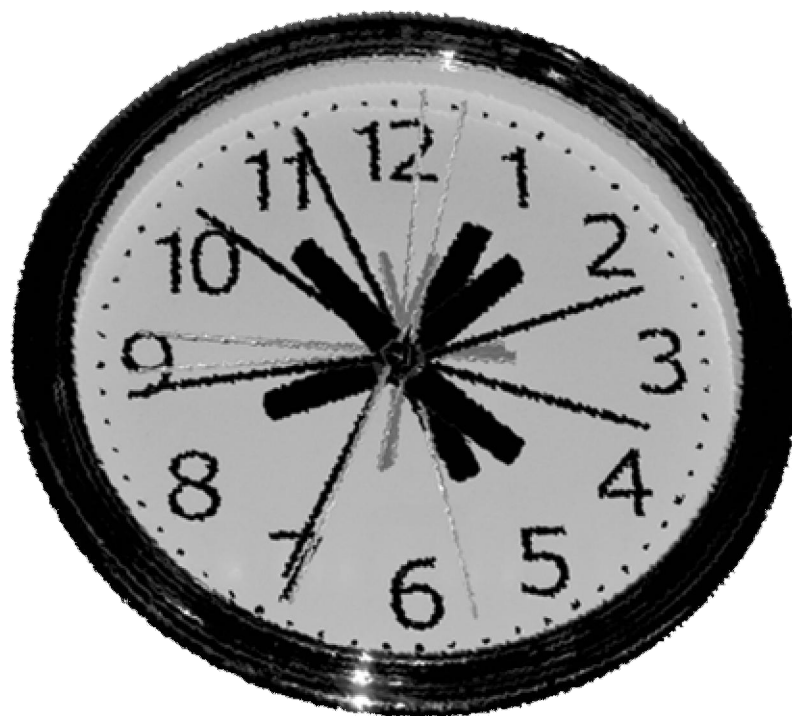
Tiedonrakentelu

Arviointi

Menetelmälliset ja sisällölliset oppimisteot

Kuva: Taina Rytönen-Suontausta

Kiitos ajastasi!